

מסורת הש"ס

(א) צ"ב קלד; (ב) וְלַעֲלֵי ט; (ג) וְיִנְיָן תְּסוּפּוֹת
וְשׁוֹנִי; (ד) אֶת הַמִּצְוֹת לֹא דִּיעָה רַשִׁי וְכוּ'
מִתּוֹבָה לֹא דִּיעָה רַשִׁי וְכוּ'; (ה) כִּי אִם
בִּיחֹדֶר בְּרִיחֹן; (ו) כִּי אִם
אֲמִירָה אֵלֶּם קִרְבֵּי אֶלֶם מִמּוֹת
אֵלֶּם דִּלְמָה אֵלֶּם אֲמִירָן כִּי
הִדַּר פִּסְקָה לֹא אֲמִירָן אֵלֶּם
קִרְבֵּי אֶלֶם מִמּוֹת. רַשִׁי,
מִכּוֹת (ב, א) [לְקַחְנָן לֵב];
מִכּוֹת. הַמִּצְוֹת לֹא; (ז)
(ח) מוֹסַפְתָּא דְּמִכּוֹת [פ"ד];
(ט) בְּקִי אֵלֶּם אֵת,
(י) רַשִׁי מ"ו, (י) בְּקִי:
(יא) וְיִנְיָן ט; (יב) בְּקִי:
מִכּוֹת מֵה; דִּיעָה רַשִׁי
יְהוּדָה וְתוֹסַפּוֹת שְׁמַת קִנְד.
כִּי בְּלֹא (ל) וְכוּכֵל;

גליון הש"ס

גמרא ואין אדם קרוב
אצל ממנו. עיין וזמשיך
ע"פ: "ע"ה חסדו של
ר' אבהו וכו' וכו' וכו' וכו'
לאו והיה אם בן. קשה לו
לדמ"ק אם לא חסד
דלדקו והרשעו שגם
קרי והיה בן המה לעיני
בין מנן דמייירי בתלות
ידעו דנמנא שר רע וכו'
אמר מלכות ואח"כ ילך
משם דלאו מלכות
לוקח וממלא חייב
העדים מלכות משום לא
תנאי וכו'.

מוסף רש"י

פלוני בא על אשתו. נעלם
שחמך בעד כ"ד מלוי, כ'
הוא ואחרו שחמך
הדורגו. נעלם, אבל לא
הדורגה. דלמא פסול
פסול נעלם (רשב"ם)
(לדק). רמז לעדים
והבבוי שדוקין. עדן
וגרסא על עדות פטרס
הבבוי מדין אהיה. מני
שדוקין, ונקמה פנה
מפסול וכלא פנה
משום
(פסוק) (דק)
הדורגין את הדוקין
בד'. בתמיה, וכלא
והדוקין דדיין קמור
והדוקין ורשע נבבלי דין
לגה על הדוקין דקין כ'
לכבוש כ' הדוקין
למסו וגסו אל המשפט
ושפטו ויהי אם כן הכות,
למה הוכרח כלן דקין
דקין, וכי' כל מקום
שדוקין כ' הוא
והיה על המידע שנקלות,
למה קר' ליהמי מקלות
והדוקין ורשע, אלמ' על
כחוק גרסא משמע, עדס
קשרים שדוקין ורשע וכלא
קשרים ורשעו הדוקין ורשע
הבבוי דקין ורשעו ורשע
אל הדקין הרשעים, ויהי
הבבוי ו' מת מקלות היא
שדוקין ורשע וקשרים כ' דין
האילו גרסא, נעלם
כלא מורור, נעלם בעדן
וגרסא על גלות, והיה
והדוקין והדוקין
והדוקין ליה מלוא תעבה.
כל עש' לאון מקלות אלמ'
בתקום שפירש כ' על שום
ונקסו ששטי יעלם
עגוש הכבוי כן ילקן
(שם)

פלוני בא על אשתי [כר] אכל לא להורגה. לפי שקרוב הוא אכלה ואע"פ דמהימנין ליה בהאי סהדותא לגבי חזריה לא מהימנין ליה לגבי אשמו והיינו פלגין דיבורא דהא חד דיבורא הוא ולגבי האי מהימן וולא מהימן לגבי האי: אכל אשמו לא אמרינן. אדם קרוב לענין תלגין דיבורא והואיל מהימן אהא דיבורא למקטליה לחזריה ליקטלה נמי לדידה קמ"ל: נהרגין. משום פלוני: ואין משלמין ממון. טובת הנאת כתובתה שרצו להפסידה מאי טעמא שהרי לא הזכירו שם האשה ויולמאן מפסדי: בא על בתו של פלוני נהרגין. משום שניהם שצאו להרוג ואחורו ואחיה: ומשלמין ממון. שצאו להפסידה כתובתה מן האירוסין ומשלמין טובת הנאת כתובתה כדין כל חוממי כתובה. ולא פליגא דרבא אדרב יוסף דאמר לעיל ט: עדי בעל נהרגין ואין משלמין ממון דהתם כיון דניסת התק תשלומין דכתובה ידידה צעו מיהו וכוין דעלה מקטיל לא משלמי לה ממון אכל היכא דלא ניסת התק תשלומין דהזמה דאז ניניה דכל שכן נעוריה לאביה והוה ליה ממון לזה לאלא ונפשות לזה משום דבועל ונערה מייקטלי: רבע השור. ולא הזכירו שור של מי: ואין משלמין. דמי השור גדלא דיעיני מנו: ממון לזה. לבעל השור: ונפשות. צביל פלוני הרובע:

פלוני רבע שורי. הוא ואחר ממטרך
עמו: מהו. פלוני ודאי מיקטיל אלא
שור מי מיקטיל: מי אמרין אדם
לקרוב אכל ממנו. ופלגין דבורא
להימוני אחזכריה ולא אשור או דילמא
אלא אמרין לענין פלגי דיבורא אדם
קרוב אכל ממנו עד"פ דפלגין ליה
לעיל אכל עמו: דר פשט. לא
אמרין אדם קרוב אכל ממנו לענין
פלגי דיבורא והשור יסקל. וכי אמרין
לעיל (דף כח.) רובע או גרבע
לעלוי דלוינו נסקל הני מילי היכא
דלא העידו בעלים על עד הרובע מי
הוא או העידו ולא היה עד שעה
אכל הכא דגרצא מיקטיל על פי צעל
השור לא פלגין דיבורא משום ממון:
ושפטוס. גבי מלקות כתיב: רמו
לעדים וזוממין שוקין. היכא דלין
הומה יכולה להמקיים צהם כגון
מעידן אנו באיש פלוני שהוא בן
גרשה ונמלאו וזוממין והרי הם כהנים
אזלי אחריס יפשה זה הן גרשה
ותחיתו אלא קספג את הצדוקה
מנלן: משום. דכ"ד הצדיקו את
הצדיק והרשעו את הרשע והיה אם
בן הכות אתי הרשע צדקת צדיק למה
הוכרה כאן וכי משום צדקת צדיק
מתחייב רשע מלקות אלא ודאי עדים
(ו) (וזוממין) רמזי הכא דאעדים קאי
האי והיה אם בן הכות והכי קאמר
עדים שהרשעו צדיק והומנו והצדיקו

עדים אחרונים את הדיק והרי" נעשו רשעים אלו העדים הראשונים
לכלן גרושה ויכולא בו: לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו. מאם לל
הלוקין (מסמ דף יב): מלקות במקום מיתה עומדת. לדין דעבד
והרי הוא כנחת מן המיתות ובי היי דסקילה כפני עזמה ושריפה
איי הכי. דהוא גופיה מיתה הוא: אומדנא למא לי. דקמיי באלו
מלקין אותו לפי מה שיכול לקבל: ונקלה. כשעה שלוקה יחא אחיי שיי
מלאו על מה הוא: אחריו לקבל עשים. וראו שאין יכול לקבל שיי
עשרה דמכות הראויות להשתלש לשלשה חלקים צעין שכל שמי ער

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין

אצל אשתו **לא** אמרינו, אע"ג דמתני' היא בזה צורר (דף
 מ: ב) צעל כאשתו לענין עדות כ"ד הכא דמחמת מגו דמהימן
 להורגו מהימן להורגה: **משום** דהוי **לאו** שאין בו מעשה. וה"ה
 דה"מ למימר משום דהוי לאו שניתן לזוהרת מיתת צ"ד ואפ"ה גלי

ובלצד של יוכל ללצ לידי חיוב מיתה
אכל אם אפשר לו ללצ לידי חיוב
מיתה לא לקי כדאמר במרובה (בבא
קמא דף עד: עס) תסמיים דרבי
אלעזר דאמר הוכחשו בנפס ולצקוף
הוזמו אין נהרגין דל"ר אלעזר עדים
שהוכחשו בנפס ולקוי ופי"ד הוכחשו
ולצקוף הוזמו ונהרגין הוה ליה לאו
שניתן לאזהרת מיתה ב"ד ואם תאמר
דהכא משמע דלוקין אלאו ללא תענה
משום דגלי לן קרא דהוה אם בן
הכות וכן בפ"ק דמכות (דף ב: עס)
גבי מעידים אנו צאים פלוני שהוא אנו
גרופה שממע דלכ"ע לקי ובמעידים אנו
צאים פלוני שחייב לבדור מאחיס זוז
(ע"ז 7) הוה נמי לקי לכ"ע אי לאו משום
כדי רשעתו ובפ"ק דמכות (ע"ז)
גבי מעידים אנו צאים פלוני שחייב
מלקות מ' ונמצאו וזוממין קאמרי רבנן
דאין לוקין אלא מ' ואמרינן בנמצא
(ע"ז) האי לא תענה רבנן מאי עבדי
ליה מיבעי דהם לאזהרת עדים
וזוממין וי"ל להם ודאי כיון דלקי מ'
מכאשר זמס ואי אפשר להלקותם
בלא אזהרה דלא ענש הכתוב אלא"כ
הזהיר והיינו מלא תענה ונמצא הך
דלקי מכאשר זמס הוה משום אזהרה

ללא תענה ולכך אי אפשר להקנות
פ' על לאו אחד אבל צבן גרושה או
בן חלוה שפיר לקי מלל תענה וכן
גבי מאתים וזו אי לאו כדי רשעתו הו
לקי מלל תענה דממון לא בעי אזהרה:
ובכ"ז דאז שאין בו מעשה אין לוקין
עליו. אפי' לרבי יהודה דלית
ליה בכל דוכתא לוקין עליו אמי האי
שינויא דהא מעדים זוממין יליף לה
לר' יהודה בפ"ק דמכות (דף ק:) "ואי
לאו והיה אם בן הכות הרשע דגלי
לן צעדים זוממין ה"א בכל דוכתא לאו
שאינ בו מעשה אין לוקין עליו":
רבא אמר מלכות תחת מיתה
עומדת לשמע דלית ליה
ג"ס דרשע רשע וצמקום אחר מפורש
(לחמן דף קג: ושם ד"ה אחיה):

מַלְקוּת תחת מיתה עומדת. י"מ משום דבני נח אזהרתן זו היא מיתתן וניתנת לישראל מלקות על אזהרתו תחת מיתה דבני נח ועוד מ"ל משום דזימנין מהם ע"י מלקות כדמתן באלו הן הגולין (מסכת דף כ:)^ט ומה זה תחת ידו ופטור וקשה לשני הפירושים הללו דמאי פריך אי הכי אומדנא למה לי ופי' הקונטרס עיקר: שצבר

ולקח ואם אינו ענין לעדות ממון דהא אין לוקין ומשלמין תניהו ענין
 לשמור לעשות וגו' והפלה ה' את מכותך וגו' [דברים כח] באלו באלו
 על אהרת בוראו ראוי הוא למות ומיתהו וקנס עליו הכתוב
 בפני עצמה והרג בפני עצמה הוי נמי מלקות כחמת מן המיתות:
 הלוקין (שם דף כג.) לאומדין אותו אם אינו יכול לקבל ארבעים
 את החי ולא את המת וכיון דמית ליה בפלגא כי מתי על אידך פלגא
 ואם אחת ואם יכוהו עשרים ואחת ימות בה: **אין מנין אותו אלא.** שמונה
 ממאחריו ושליש מלפניו ומקרא נפקא לן באלו לן הלוקין (שם דף כג.):
 למחיה

עין משפט
נר מצוה

עו א מיי פֿינץ מ'הל'
 עדות הלכה ב:
 עו ב ג מיי שם פֿינץ
 הלכה י:
 עה ד מיי שם פֿינץ הלכה
 ב:
 עה ה מיי פֿינץ שם הלכה
 ח:
 פו ז מיי שם הלכה ט:
 פז ז מיי פֿינץ מהלכות
 סנהדרין הלכה א
 (והל'ב) סנה לאון קנט:
 פח ז מיי שם פֿינץ הלכה
 ב סנה שם:
 פט ז מיי שם:

תורה אור השלם

1. **כִּי יִזְדָּה רִיב בֵּין אֲנָשִׁים וְנִגְשׁוּ וְהַמִּשְׁטָם וְהַחֲדָדִיק אֶת הַחֲדָדִיק וְהִרְשִׁיעוּ אֶת הָרָשָׁע:**
דברים כה א
2. **וְעִשְׂיָם לוֹ כְּאִשֹּׁר וּמִצֵּם לַעֲשׂוֹת לֵאמֹר וְיִצְרָתָה דְרָעָה מִקִּמְרָךְ:**
דברים כז ב
3. **וְהִיא אֶת הַבֵּן הָרָשָׁע וְהַפְּלִי וְהַשֹּׁמֵט וְהַדְּבֹר לִמְלֵיךְ בְּרִי וְשִׁעְתָּה:**
דברים כז ג
4. **לֹא תִרְצֵחַ לֵאמֹר הִנֵּה תִנְגַּב לֹא תִנְגַּב עַד שִׁקְרָ:**
דברים כז ד
5. **וְאִתְּקוּר בְּכֵר לִנְשָׁךְ וְרָצָה אִשֶּׁר הָיָה רָשָׁע לְמוֹת כִּי מוֹת יוֹמֶת:**
מכריד לה א
6. **אֲרָבִיעִים נִבְנִי לֵאמֹר פֶּן יִסְיֹף לִהְיוֹתָ עַל אֵלֶּה מִצֵּם רָבָה וְנִקְלַח אֲחִיךָ לְעִנְיָה:**
דברים כז ה

רבינו חננאל

פלוני בא על אשתי הוה
ואחז מצטרפין להורגו
לכעול בעל לא להורגו
דדבעל לגבי אשתי קרוב
הוא ועוד אמר פלוני א
כי נערה תאורסה והומנו
הורגין שחידי שקר כי
בא נערה משלמין מקום שלא
תעידו על נערה דיתרה.
פלוני אבא תעידו על חבן
שבעלה באתס
והומנו הורגין על הבעל
ומשלמין מקום לנערה כי
בעדותן שבעלה היו
תחובת בתורה בחלוא
מבעלה וק"ל כהלוה
דחיה ואבא וכן הדין
בכורות תעידין כי פלוני
רבע שור וכו' ואם תעיד כי
פלוני רבע שור והוא תאור
מבעלה תעידו להורגו והוא
ולסוקל השור ואסיקא
פסטה ארס אדם קרוב
אבא עצמו ואין אדם קרוב
אציל ממנו: **מכות** ב'
שנאמר גנבול אלא תאמנש
תשפוטם וירי כאן ב' א'
ב"ד שקול מסיפין עליו
עוד תאור הרי כאן א'
אשתי ארס אדם פירוש
חבית הכא במכות והיא
וכחכי אשתי הוא ארס
למכות הוא וירש למיתא
אמר אה ירש דמלכות
דמלכות